

Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Samorządu Doktorantów UW nr 41/Z/ZSDUW/2024 z dnia 24 września 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii na temat stypendium dla doktorantów na 5. roku

Uwagi do projektu regulaminu „Stypendium na 5”

Zarząd Samorządu Doktorantów UW pozytywnie ocenia pomysł utworzenia stypendium skierowanego do doktorantów i doktorantek piątego roku, wyrażając ogromną wdzięczność za pracę Prorektora właściwego do spraw doktorantów i doktorantek, dr hab. Adama Niewiadomskiego, prof. UW. Jesteśmy przekonani, że wsparcie tej grupy docelowej jest kluczowe dla zwiększenia liczby ukończonych dysertacji oraz przeciwdziałania dalszym opóźnieniom w pracach nad rozprawami doktorskim o istotnym stopniu zaawansowania. Taką inicjatywę postrzegamy jednoznacznie pozytywnie. Pragniemy jednak zaznaczyć, że niektóre z przepisów proponowanych w Regulaminie budzą nasze wątpliwości, które omawiamy poniżej.

1. W przypadku § 1, ust. 2., punktu 4., Zarząd Samorządu Doktorantów nie widzi potrzeby wprowadzania takiego przepisu i rekomenduje jego usunięcie. Potwierdzenie przez Wnioskujących spełnienia warunków nadania stopnia doktora, określonych w załączniku nr 1 do uchwały nr 157 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie określenia sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW z 2022 r. poz. 159 z późn. zm., dalej jako: „załącznik do uchwały Senatu”) wydaje się niezasadne z poniższych powodów:
  - 1.1. W odniesieniu do § 4 ust. 1. punktu 1. załącznika do uchwały Senatu: posiadanie tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędnego lub posiadanie dyplomu, o którym mowa w art. 326 ust. 2 pkt 2 lub art. 327 ust. 2 Ustawy, dającego prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała — jest warunkiem przyjęcia do Szkół Doktorskich, zatem Wnioskujący wykazywali spełnienie tego warunku już przy rekrutacji; niemożliwe jest, aby osoba uprawniona do wnioskowania *nie* spełniała tego wymogu.
  - 1.2. W odniesieniu do § 4 ust. 1. punktu 2. załącznika do uchwały Senatu:

- 1.2.1. uzyskanie efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK nie powinno stanowić wymogu w stosunku do Wnioskującego, którego kształcenie wciąż trwa, a jego wydłużenie mogło mieć miejsce właśnie ze względu na zaistnienie obiektywnych przeszkód w realizacji efektów uczenia się;
- 1.2.2. znajomość języka nowożytnego obcego na poziomie biegłości co najmniej B2 jest warunkiem przyjęcia do Szkół Doktorskich, zatem niemożliwe jest, aby osoba uprawniona do wnioskowania *nie* spełniała tego wymogu.
- 1.3. W odniesieniu do § 4 ust. 1. punktu 3. załącznika do uchwały Senatu: posiadanie w dorobku przynajmniej jednej publikacji w formie artykułu lub monografii lub rozdziału w monografii ujętych w wykazach, o których mowa w tym punkcie, nie powinno stanowić wymogu w stosunku do Wnioskującego, którego kształcenie wciąż trwa, a jego wydłużenie mogło mieć miejsce właśnie ze względu na zaistnienie obiektywnych przeszkód w spełnieniu tego wymogu.

Zarząd Samorządu Doktorantów stoi na stanowisku, że regulamin stypendium nie powinien narzucać na wnioskującemu obowiązku wykazania spełnienia wymogów, które wnioskujący spełniają z definicji, a których wykazanie może nastęrczać wnioskującym problemów dot. pozyskiwania dodatkowych dokumentów i zaświadczeń i wydłużać czas kompletowania wniosku. Jednocześnie regulamin stypendium w naszym odczuciu nie powinien z góry przesądzać o treści „obiektywnych przesłanek dotyczących powodu opóźnienia złożenia pracy doktorskiej względem Indywidualnego Planu Badawczego”, o których mowa w § 1, ust. 2., punkcie 2 regulaminu Stypendium na 5.

2. W przypadku § 1, ust. 6., Zarząd Samorządu Doktorantów wyraża obawę, że przepis ten może być interpretowany na niekorzyść wnioskujących w taki mianowicie sposób, że przez „osobą nieuprawnioną” będzie rozumieć się „osobę, która nie spełnia warunków określonych w § 1, ust. 2”. Aby uniknąć takiej wieloznaczności, proponujemy nadanie mu brzmienia:

Do wnioskowania o przyznanie Stypendium na 5. uprawniony jest każdy doktorant szkoły doktorskiej,

który został wpisany na 5. rok (I rok przedłużenia) kształcenia (stan na dzień złożenia wniosku). Wniosek o przyznanie Stypendium na 5 złożony przez osobę nieuprawnioną do wnioskowania pozostawia się bez rozpoznania.

3. Odnośnie § 1, ust. 8., Zarząd Samorządu Doktorantów rekomenduje jego wykreślenie. W naszej ocenie ewentualność konieczności zwrotu stypendium nie tworzy warunków sprzyjających dokończaniu rozpraw doktorskich, co jest głównym celem wprowadzenia tego stypendium. Jeśli celem stypendium jest wsparcie doktorantów w szybkim ukończeniu rozprawy i zapobieganie dalszym przedłużeniom, to już sam fakt określenia czasowego finansowania stypendium na okres 1 roku dostatecznie spełnia ten cel. Doktoranci i doktorantki bojący się zadłużenia mogą nie chcieć ubiegać się o stypendium, a w konsekwencji mogą nie ukończyć swoich rozpraw.

4. Zarząd Samorządu Doktorantów rekomenduje dodanie do § 1 ustępu w brzmieniu:

Doktorantowi, którego wniosek o przyznanie Stypendium na 5 rozpatrzono negatywnie, przysługuje prawo do ponownego rozpatrzenia sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia wyników konkursu. W przypadku złożenia takiego wniosku przez doktoranta, dyrektor danej szkoły doktorskiej rozstrzyga sprawę w formie wydania decyzji.

Rekomendację tę uzasadniamy koniecznością zagwarantowania wnioskującym prawa do otrzymania decyzji o nieprzyznaniu stypendium, co z kolei zapewni wnioskującym dostęp do informacji dotyczących procedowanego wniosku (w tym przede wszystkim poznania przyczyny jego odrzucenia) oraz umożliwi realizację przysługującego im prawa do odwołania.

5. Odnośnie załącznika do regulaminu przyznawania „Stypendiów na 5” w ramach Rektorskiego Funduszu Stypendialnego, dział „załączniki”, punkt 3. — rekomendujemy jego usunięcie. W mocy są uwagi wyrażone w punkcie pierwszym niniejszego dokumentu.